

Správní trestání NV201K 12. 5. 2017

Přestupky (řízení o přestupcích a rozhodnutí o přestupku, specifika právní úpravy a procesního postupu v prvním stupni, zvláštní druhy řízení o přestupku)

JUDr. Lukáš Potěšil, Ph.D.

Řízení o přestupcích

- Přestupky projednává a rozhoduje veřejná správa – procesní režim – **SPRÁVNÍ ŘÍZENÍ** (§ 9 spr. ř.)
- **Lex specialis** – přestupkový zákon
- **Lex generalis** – správní řád
- uplatnění řádných a mimořádných opravných prostředků ve správním řízení
- Zkrácené formy řízení – příkazní řízení

Reforma správního trestání

Hmotně právní problematika	Procesně právní problematika
1) Zákon č. 251/2016 Sb., nebo jiný zvláštní zákon (skutková podstata, správní trest, event. lhůty,...)	1) zvláštní zákon (věcná příslušnost, event. lhůty)
2) Zákon č. 250/2016 Sb.	2) Zákon č. 250/2016 Sb.
3) Analogie s TZ, zásady, ...	3) Správní řád č. 500/2004 Sb. (§ 1 odst. 2)
	4) Analogie s TŘ, zásady, ...

Řízení o přestupku

- **Část třetí** – řízení o přestupcích § 60 až 102;
 - **Příslušnost** § 60 až 64 (ObÚRP, přestupkové komise, zvláštní případ tzv. systémové podjatosti v § 63; **doručování** § 66 a 67 (lze veřejnou vyhláškou a přímo účastníkovi pro případ mj. obstrukce zmocněnců); **Účastníci řízení** § 68 až 72 (obviněný, poškozený a vlastník věci; § 71 **osoba přímo postižená spácháním přestupku**); **Postup před zahájením řízení** § 73 až 76 (oznamování a odložení věci); **Průběh řízení** § 77 až 87 (zahájení – oznámení, náležitosti; § 80 **ústní jednání – na požádání obviněného, je-li to nezbytné k uplatnění jeho práv**; dokazování, záruka za splnění povinnosti, přeměny PO; zastavení řízení, narovnání); **Zvláštní druhy řízení** § 88 až 92 (společné řízení, NŠ a BO, **příkaz, příkaz na místě, příkazový blok**)

Řízení o přestupku

§ 60 – **věcná příslušnost**, zvláštní zákon, jinak ObÚRP

§ 61 – **komise pro projednávání přestupků**

§ 62 – **místní příslušnost**, místo spáchání přestupku

§ 63 – **nutná delegace**, obviněným je ÚSC, člen zastupitelstva

§ 64 – **předání věci**, usnesení o předání věci

§ 65 – **právní styk s cizinou**

§ 66 – **doručování veřejnou vyhláškou**, přípustné, **důvody podle § 25 SpŘ**, vyvěšuje se na ÚD pouze oznámení o možnosti převzetí doručované písemnosti

§ 67 – **doručování zmocněnci**, nedaří se doručovat zmocněnci (muselo se to zkusit – kolikrát?), doručuje se přímo účastníkovi; ale lze k zastoupení rovnou nepřihlédnout a doručovat přímo účastníkovi – zneužití práva na zastoupení, podmínky dle NSS

Řízení o přestupku

§ 68 – účastníci řízení, **taxativní výčet**, obviněný, poškozený, vlastník věci

§ 69 – **obviněný**, kdy se stává (§ 78), presumpce nevinny a *in dubio pro reo*

§ 70 – **poškozený**, kdy se stává, poučovací povinnost za účelem připojení se k řízení

§ 71 – **osoba přímo postižená spácháním přestupku**, řada **procesních práv, ale není účastníkem, § 79**

§ 72 – **zákonný zástupce, opatrovník a orgán SPO**

§ 73 a 74 – **oznamování přestupku**, od Policie, role při šetření

§ 75 – **součinnost**, spolupráce při prověřování, projednání a rozhodnutí

§ 76 – **odložení věci**, aniž se řízení zahájí, věc se usnesením (poznámenává se do spisu), nutnost (odst. 1, 2 a 4) x možnost (odst. 5) odložení

Řízení o přestupku

§ 77 – překážky řízení

§ 78 – zahájení řízení, povinnost zahájit, *ex offa*, kdy je řízení zahájeno a čím; náležitosti **oznámení o zahájení řízení** (popis skutku a právní kvalifikace), **změna skutku, změna právní kvalifikace** v odst. 4

§ 79 – zahájení řízení se souhlasem osoby přímo postižené spácháním přestupku

§ 80 – ústní jednání, **možnost** ÚJ (úvaha SO) x **nutnost** ÚJ:

- a) na požádání obviněného, je-li to třeba k ochraně jeho práv x **návrh se zamítne usnesením s možností odvolání, poučení o možnosti žádat ÚJ**
- b) je-li to nezbytné ke zjištění stavu věci,
- c) v případě mladistvého;

přítomnost obviněného a účastníků, lze bez obviněného – důvody: předvolán a souhlasí bez přítomnosti, nedostaví se bez náležité omluvy nebo dostatečného důvodu

Řízení o přestupku

§ 81 – řízení navazující na kontrolu, podklady pro kontrolu

§ 82 – **dokazování**, lze výslech obviněného, průběh ústního jednání

§ 83 – **záruka za splnění povinnosti**

§ 84 – **zrušení, zánik a přeměna PO**, zákaz SO, důvodné podezření, proporcionalita, návaznost na rejstříky, rozhodnutí, lze se odvolat,

§ 85 – **přerušování řízení**, (nutnost) **v případě kasační stížnosti**, možnost přerušování řízení

§ 86 – **zastavení řízení**, usnesením (běžné a do spisu),

§ 87 – **narovnání**

§ 88 – **společné řízení**, více přestupků ve stejné oblasti veřejné správy, souvislost přestupků více obviněných

§ 89 – NŠ a BO

Řízení o přestupku

- § 90 – **příkaz**, možnost a nemožnost příkazu; **odpor**, zákaz *reformace in peius*,
- § 91 – **příkaz na místě**, **souhlas obviněného** se a) zjištěným stavem věci, b) s právní kvalifikací, c) s uložením pokuty a její výší, d) s vydáním příkazového bloku
- § 92 – **příkaz na místě a příkazový blok**, podpisem příkazového bloku se stává pravomocným a vykonatelným; náležitosti příkazového bloku
- § 93 – **výroková část rozhodnutí o přestupku**
- § 94 – **lhůta pro vydání rozhodnutí**, bezodkladně/nejpozději do 60 dnů
- § 95 – **náklady řízení**, paušální částka, poškozený

Řízení o přestupku

- **Přechodná ustanovení § 112**
- **Hmotněprávní:** odstavec 1 a 3 (použití zákona 250/2016 Sb., pokud je to pro pachatele **výhodnější**)
- **Procesní:** odstavec 4 a 5 (**dokončení** pravomocně neskončených řízení **podle dosavadních předpisů**)
- **Organizační:** odstavec 7 až 9

Řízení o přestupku

- **Odst. 4: Zahájená řízení** o přestupku a dosavadním jiném správním deliktu, s výjimkou řízení o disciplinárním deliktu, která **nebyla pravomocně skončena přede dnem nabytí účinnosti** tohoto zákona, se **dokončí podle dosavadních zákonů**.
- Řízení zahájená **do 30. 6. 2017**, která nebyla pravomocně skončena **se dokončí podle stávajících předpisů**, tj. procesně se bude postupovat podle „předcházející“ právní úpravy
- Není vyloučeno, že hmotně právně budou posuzovány podle zákona č. 250/2016 Sb. (je-li to výhodnější), zatímco procesně podle zvláštního zákona a zákona č. 200/1990 Sb.

Reforma správního trestání

- § 112 odst. 1, 2 a 6 zákona č. 250/2016 Sb. – nepřímá novela:

Odstavec 1: Na přestupky a dosavadní jiné správní delikty, **s výjimkou** disciplinárních deliktů, se **ode dne nabytí účinnosti** tohoto zákona **hledí jako na přestupky podle tohoto zákona.**

Odstavec 2: Ustanovení **dosavadních zákonů o lhůtách** pro **projednání** přestupku nebo jiného správního deliktu, lhůtách pro **uložení pokuty** za přestupek nebo jiný správní delikt a lhůtách pro **zánik odpovědnosti** za přestupek nebo jiný správní delikt se **ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nepoužijí.** Odpovědnost za přestupek a dosavadní jiný správní delikt však nezanikne dříve, než by uplynula některá ze lhůt podle věty první, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. (přednost speciální úpravy před obecnou)

Odstavec 6: Na **blokové řízení** upravené v dosavadních zákonech se **ode dne nabytí účinnosti** tohoto zákona **hledí jako na příkazní řízení, při němž je příkaz vydáván na místě.**

Řízení o přestupku

- **Část čtvrtá** – společná, přechodná a závěrečná ustanovení § 103 114;
 - **Výkon působnosti** § 103 (přenesená působnost)
 - **Amnestie** § 104 (prezident republiky)
 - **Veřejnoprávní smlouvy** § 105
 - **Evidence přestupků** § 106 až 108 (Rejstřík trestů, námitkové řízení)
 - **Přehled přestupků** § 110 (statistiky)
 - **Požadavky na oprávněnou úřední osobu** § 111 (do 31. 12. 2022 i jiné osoby, poté osoby starší 50 let s praxí 10 let)
 - **Přechodná ustanovení** § 112
 - **Zrušovací ustanovení** § 113
 - **Účinnost** § 114